

BIALYSTOK wydarzenia

POMYSŁ NA WEEKEND

Zawody na desce

• **Pomysłodawcy snowparku w podbiałostockich Ogrodnickach w weekend z przytupem zakończą snowboardowy sezon.** W niedzielę (24 lutego) wisienką na torcie będą zawody zjazdów

i trików na desce. Rozpoczną się o godz. 13 i potrwać dwie godziny. Do tego od południa do godz. 16 można liczyć na darmowego grilla i sesję foto/wideo ze zjazdów.

FOTOSTORY

Więzienie dla recydywy

• **Mają turnieje PlayStation i siłownię, ale lekko nie jest.** Ciasne cele, pobudka o 5 rano, gaszenie światła o 21, prysznic raz w tygodniu. Góra dwie godziny spaceru niaki z siłownią, a latem – boi-

skiem do siatkówki plażowej. Zakład karny w Białymstoku zwiedza- liśmy razem ze zwycięzcami aukcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. **Zobacz, jak wygląda od środka, na bialystok.gazeta.pl**

BRUNATNA KSIĘGA

Neofaszyzm przestaje być marginesem

Rośnie zagrożenie rasizmem i przemocą - alarmuje Stowarzyszenie Nigdy Więcej. Świeżo opublikowana „Brunatna Księga 2011-2012” opisuje ponad 600 incydentów na tle ksenofobicznym, aktów dyskryminacji oraz przestępstw popełnionych przez skrajną prawicę

To już trzecia publikacja stowarzyszenia, będąca rezultatem monitoringu prowadzonego nieprzerwanie od 1996 r. Księgi powstają dzięki sieci korespondentów i współpracy ze środowiskami mniejszości. W dużej mierze bazują też na publikacjach prasowych. Ta ostatnia jest wstrząsająca.

Od rzucania bananami do podpaleń

Jeszcze więcej jest w niej Białegostoku i województwa podlaskiego. Niestety. Wydarzenia wypunktowane są chronologicznie, z datami, wszystkimi szczegółami i ewentualnie - rzadka - konsekwencjami prawnymi.

Rasizm obecny jest na stadionach. Niejednokrotnie zdarzało się „kibicom” naśladować małpie odgłosy, gdy do piłki dochodził czarnoskóry zawodnik. Było i rzucanie bananami - zarówno w sierpniu, jak i we wrześniu 2011 r. w Sokółce.

Pełno faszystów w internecie. „Biały patriota” pisze, że „Polska powinna mieć swojego Hitlera”. Nie sposób nie zauważyć faszystowskich i antysemitycznych znaków na budynkach, pomnikach, nawet miejscach kultu. „Nieznani sprawcy” zdewastowali pomnik Janusza Korczaka w Suwałkach. Na cokole, na którym umieszczone jest popiersie, namalowali czarnym sprayem powieszoną na szubienicy gwiazdę Dawida. „Nieznani sprawcy” nie oszczędzili też pomnika upamiętniającego Żydów z Jedwabnego, spalonych przez polskich sąsiadów. Na obelisku namalowano swastyki, a na okalającym go kamiennym murze hasła: „Nie przepraszam za Jedwabne” i „Byli łatwopalmi”.

Pravicowa ekstrema coraz częściej wychodzi na ulice. Demonstracje Narodowego Odrodzenia Polski nie mogą

Zniszczona przez nazibojówkę zabytkowa synagoga w Orli

MARCIN KORNAK:

- W ostatnich dwóch latach odnotowaliśmy znaczący wzrost agresji ze strony skrajnych nacjonalistów na terenie całego kraju. Więcej jest rasizmu, antysemityzmu i przemocy

obejść się bez symboliki ręki z mieczem (tzw. falangi), używanej w okresie międzywojennym przez polskie organizacje faszystowskie. W połowie czerwca przedstawiciele NOP rozwieszali w centrum Suwałk plakaty z pornograficz-

nym logo i hasłem homofobicznej kampanii „Zakaz pedałowania”. Swastyki, symbole SS, trystyki, „white power”, „Blood and Honour” i „Combat 18” pojawiały się w ciągu ostatnich dwóch lat nie tylko w Białymstoku, ale i w Krynkach, Hajnówce, Żółtkach, Złotorii. Nazibojówki dewastują dwujęzyczne tablice polsko-litewskie w Puńsku i polsko-białoruskie w Orli. A także skwer upamiętniający w Białymstoku dawny cmentarz żydowski (sprawcy wyrwali bukszpany ukształtowane w gwiazdę Dawida i ułożyli z nich swastykę). Później zniszczyli krzyż w skicie - prawosławnej pustelni ojca Gabriela w Odrynkach.

Pijana „biała siła” wydziera się - jak w Ozieranach na zakończenie wakacji: „100 lat niech żyje nam... Kto? Adolf Hitler”. Atakuje ludzi słownie. Np. grupa polskich turystów, zwiedzających zabytki tatarskie oraz poszukujących śladów kultury żydowskiej w Krynkach, usłyszała od miejscowych: „Jude, raus!”.

Wreszcie - nie waha się zaatakować fizycznie. Można zostać pobitym za czerwony kolor spodni, za długie włosy. To oczywiście, że za ciemniejszy odcień skóry - jak Hindus, którego w Białymstoku dwaj idioci kopali, krzycząc: „Black bitch”. Inni z maczetami napadli na Ormianina. Skini też podpalają:

Centrum Kultury Muzułmańskiej przy ulicy Hetmańskiej w Białymstoku, drzwi mieszkania polsko-pakistańskiego małżeństwa czy rodziny czeceńskich uchodźców.

Nie możemy zamykać oczu

- W ostatnich dwóch latach odnotowaliśmy znaczący wzrost agresji ze strony skrajnych nacjonalistów na terenie całego kraju. Więcej jest rasizmu, antysemityzmu i przemocy - mówi Marcin Kornak, autor „Brunatnej Księgi” i prezes Stowarzyszenia Nigdy Więcej. - Na naszych oczach neofaszyzm przestaje być marginesem. To bardzo niepokojąca tendencja, wobec której potrzebna jest zdecydowana reakcja. Jak daleko posuwają się faszyci, dowodzi choćby wtorkowy atak na wykład prof. Środy na Uniwersytecie Warszawskim - dodaje.

- Różnorodność kulturowa jest charakterystyczna dla współczesnej Europy i dla świata. Wielokulturowość staje się nieodłączną częścią naszej teraźniejszości i przyszłości. Świadomość tej kwestii rośnie w Polsce, ale ciągle zbyt powoli. Problemy, które opisuje „Brunatna Księga”, okazują się coraz bardziej istotne. Nie możemy zamykać na nie oczu - stwierdza we wstępie do książki dr hab. Rafał Pankowski, prof. Collegium Civitas, współzałożyciel Stowarzyszenia Nigdy Więcej.

„Brunatna Księga 2011-2012” ukazała się w ramach projektu „Monitorowanie, dokumentowanie i upowszechnianie informacji o incydentach na tle rasistowskim, antysemitycznym i ksenofobicznym” prowadzonego przez Stowarzyszenie Nigdy Więcej we współpracy z Fundacją im. Stefana Batorego. Jest dostępna jako plik PDF na stronie internetowej stowarzyszenia. ●

JOANNA KLIMOWICZ

Doznałeś krzywdy? Zgłoś się po pomoc

Od 25 lutego do 2 marca roku Ministerstwo Sprawiedliwości organizuje „Tydzień Przestępstwem”. Poniżej publikujemy wykaz białostockich placówek, w których uzyskasz pomoc i potrzebną informację.

Dyżury specjalistów będą odbywały się w Ośrodkach Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przemocą od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 18 oraz w soboty w godzinach od 10 do 13.

W województwie podlaskim będą to: • Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”, ul. Noniewicza 91, 16-400 Suwałki, tel. 87 565 02 58; e-mail: przyzmat@przyzmat.org.pl; • Centrum Współpra-

cy Organizacji Pozarządowych, ul. Świętojańska 22 lok. 1, 15-082 Białystok, tel. 85 732 82 20; e-mail: centrum@um.bialystok.pl; • Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie, Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR, ul. Wojska Polskiego 29, 18-400 Łomża; tel. 86 215 04 63; e-mail: biuro@soedukator.pl

Przez cały tydzień dyżury będą też pełnione w Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinie i Dzieciom SZANSA przy ul. Magnoliowej 4, lok. 2 w Białymstoku. Oprócz tego - na wydziale prawa Uniwersytetu w Białymstoku, w Centrum Informacji Administracyjnej przy WSAP, a także w prokuraturach, komendach i komisariatach policji.

Na osoby, które chcą zwierzyć się ze swoich problemów i zasięgnąć fachowej porady, czekać będą wykładowcy prawa karnego i cywilnego, policjanci, prokuratorzy, specjaliści ds. rodziny - terapeuci środowiskowi, psycholodzy, prawnicy, kuratorzy dla dorosłych.

Dodatkowo zostanie uruchomione internetowe forum dyskusyjne w godzinach 12-14, dotyczące praw osób pokrzywdzonych przestępstwem, bezpośredni adres do forum: www.pokrzywdzeni.forum.pl ●

LOKA

Szczegółowy grafik dyżurów na bialystok.gazeta.pl

Dziennikarz w śpiączce. Potrzebne pieniądze na rehabilitację

Jego głos znają dobrze słuchacze Radia Białystok, a twarz też ci, którzy uczestniczą w życiu kulturalnym miasta. Wiesława Szymańskiego można było spotkać wszędzie, gdzie się działy wartościowe imprezy. I nagle jego aktywność przerywała choroba. Od trzech miesięcy jest w śpiączce. Przyjaciele organizują koncert, z którego dochód pójdzie na leczenie dziennikarza. Zapamiętajcie tę datę: 16 marca, godz. 19.15, Teatr Dramatyczny. W teatrze wystąpią: Czeremszyna, Kasa Chorych, Agnieszka Możejko-Szekowska z Anną Świętochowską, Poparzeni Kawą Trzy. Cegiełki o wartości 50 zł na koncert „Gramy dla Ciebie” są do nabycia w sie-

dzibie Radia Białystok (ul. Świerkowa 1).

Pomysłodawcy akcji - Komitet Organizacyjny Zbiórki Publicznej „Gramy dla Ciebie” i Polskie Radio Białystok chcą zebrać pieniądze na leczenie i rehabilitację oraz zakup sprzętu ratującego Wiesławi życie. Mają też pomysł na specjalny prezent dla kolegi: mozaikę złożoną ze zdjęć tych wszystkich, którzy zechcą wesprzeć akcję. Zdjęcia zostaną zaprezentowane podczas koncertu w Teatrze Dramatycznym. Organizatorzy czekają na nie do 10 marca pod adresem gramydlaciebie@radio.bialystok.pl. Przesłanie zdjęcia jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na jego publikację. ● **MOŻ**